

ikam

İSLAM İKTİSADI ARAŞTIRMA MERKEZİ

ikam.org.tr

2018 FAALİYET RAPORU

ADİL
BİR DÜNYA
BEREKETLİ
BİR İKTİSAT İÇİN

İslam İktisadı Araştırmaları Merkezi (İKAM) olarak gayemiz “İslam iktisadı” düşüncesinin külli bir şekilde inşası için yetkin fikir ve teorilerin üretilmesini teşvik etmek ve yeni çalışmalara zemin teşkil etmektir.

Zengin içerik ve çeşitli etkinliklerle İslam iktisadına olan ilgiyi arttıracak olan İKAM, hem ulusal hem de uluslararası platformlarda mevcut kapitalist sistemin dışında ve alternatif olabilecek somut çözüm önerileri içeren bir merkez olarak ortaya çıkmıştır.

2018'de

İslam İktisadı Araştırma Merkezi (İKAM), mevcut kapitalist sisteme alternatif adil, helal kazancı teşvik eden, insana ve insan emeğine saygılı bir sistemin oluşması için uzun soluklu, derinlikli, bütünlüklü, nitelikli çalışmaların yapılması amacıyla kurulmuştur. İKAM, “İslam İktisadı” düşüncesinin küllü bir şekilde inşası için çalışmalar yapmaktadır.

Bu rapor, nihayete eren 2018 yılında İKAM bünyesinde yürütülmüş olan faaliyetleri kapsamakta olup 2019 yılına ait yeni planlama döneminde İLKE Mütevelli Heyeti üyelerine ve kamuoyuna sunulmak üzere hazırlanmıştır.

“Adil bir dünya ve bereketli bir İktisat” sloganıyla yola çıkan İKAM, 2018'de altıncısını düzenlediği İslam İktisadı Atölyesi'nde 100'e yakın akademisyeni bir araya getirerek “İslam İktisadında Metodoloji” konusunu tartıştı. İGİAD ve İLEM ile birlikte İstanbul Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlediğimiz 6. İslam İktisadı Atölyesi'ni 7-9 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirdik. Atölyede İslam İktisadında metodoloji konusu çevre-

sinde tebliğler sunulup tartışıldı. 10 ülkeden 15 akademisyenin tebliğleriyle katıldığı atölyeyi 100'den fazla akademisyen takip etti. Atölyede sunulan tebliğler daha önceki atölyelerde olduğu gibi İktisat Yayınları tarafından kitap haline getirilecek.

Türkiye'de ilk kez İKAM tarafından verilen İslam İktisadı Ödülleri; İslam İktisadı Araştırma Ödülü, İslam İktisadı Uygulama Ödülü ve İslam İktisadına Katkı Ödülü olmak üzere üç dalda takdim edildi.

İslam İktisadı alanının gelişimine katkı yapmak üzere gerçekleştirdiğimiz çalıştaylar, yoğunlaştırılmış dersler ve ihtisas dersleri bu yıl da alanda derinlikli ve nitelikli çalışmak isteyen araştırmacıların ilgisine devam etti. Çok sayıda uzmanın katıldığı “İslam İktisadında Emek” ve “İslam İktisadında Sigorta” isimli iki adet çalıştay düzenledik. İLEM İhtisas programı kapsamında iki dönem olmak üzere toplamda dört adet ders açtık. İslam İktisadı alanında uzman hocalar tarafından, özel konular etrafında üç adet yoğunlaştırılmış ders gerçekleştirdik.

ikam

İSLAM İKTİSADI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Araştırmacı ve akademisyenlere İslami iktisadı alanında yeni çalışmalar üretmesi için zengin içerikli bir ortam sağlamayı kendisine gaye edinen İKAM, İslam İktisadı Bibliyografyası projesi ve İktisat Yayınları ile çalışmalarına devam ediyor. Bu kapsamda İslam iktisadı alanında son kırk yılda yayınlanan makaleler, dergiler ve kitaplarla oluşan ciddi birikim açıklamalı bir bibliyografya çalışması ile alandaki araştırmacıların hizmetine sunuldu. İktisat Yayınları bünyesinde yayımladığımız telif ve tercüme eserlerle 2018 yılında 25 eserlik İslam iktisadı ile ilgili geniş çaplı bir külliyat oluşturduk. Kitaplarını yayınladığımız Sabri Orman, Zafar Iqbal ve Abdul Azim Islahi ile kitap müzakereleri gerçekleştirdik. Yılda iki kez yayımladığımız ve yoğun ilgi gören dergimiz TUJISE ise bu yıl uluslararası alandaki saygın bir indeks olan ESCI'ye kabul edilerek alanda kendisine güçlü bir yer edindi.

2018 yılı içerisinde İslam iktisadının güncel ve tartışmalı konuları ile ilgili verilere dayalı analizler yapıp yeni kavram ve kuramların geliştirilmesi, farklı uygulama örneklerinin ortaya çıkarılması amacıyla

iki adet araştırma ve bir adet ülke raporu yayımladık. Bu araştırma raporlarından biri olan “Medyada İslam İktisadı Algısı” medya mensupları, sektör temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla müzakere edildi. Farklı uygulama örneklerinin oluşturulması maksadıyla ekonomide faizsiz model uygulamaları, ticari hayatta erdemlilik, iş ahlakı, İslam iktisadının ticari hayatta daha yaygın kullanılması gibi konular üzerinde konuştuğumuz İktisadi ve Ticari Yaşam Uygulamaları İstişare Toplantısı'nı gerçekleştirdik.

İKAM temsilcileri, bu yıl İslam iktisadı alanında çalışmalar yapan kuruluşlarla ilişki geliştirmek üzere Türkiye’de ve dünyanın çeşitli yerlerinde ziyaretlerde bulundu. Yıl içerisinde Maruf Vakfı, INCEIF, ICIFE, Monzer Kahf ve Uludağ Üniversitesi öğrencilerini ağırladık. Çeşitli temaslarda bulunmak ve İslam iktisadı merkezlerini ziyaret etmek üzere ise İngiltere, Malezya ve Fas’a gittik.

Adil bir dünyanın inşası ve toplumun her kesimini kuşatan bereketli bir iktisat için çalışmaya devam edeceğiz.

Şüphesiz gayret bizden, Tevfik Allah’tandır.

AMAÇ VE FAALİYETLER

İKAM, mevcut kapitalist sisteme alternatif adil, helal kazancı teşvik eden, insana ve insan emeğine saygılı bir sistemin oluşması için uzun soluklu, derinlikli, bütünlüklü, nitelikli çalışmaların yapılmasını amaçlamaktadır.

İKAM araştırma projeleri ve yayınların yanı sıra, konferanslar, çalıştaylar, sempozyumlar, atölyeler, öğrenci destek ve staj destek programları, seminerler, sosyal etkinlikler ve medya iletişim faaliyetleri yürütmektedir.

İSLAM İKTİSADI ATÖLYESİ

İKAM'ın İلمي Etüdler Derneği (İLEM) ve Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) ile birlikte İstanbul Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlediği 6. İslam İktisadı Atölyesi 7-9 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirildi.

Atölyede "İslam İktisadında Metodoloji" konusu çevresinde tebliğler sunulup tartışıldı. 10 ülkeden 15 akademisyenin tebliğleriyle katıldığı atölyeyi 100'den fazla akademisyen takip etti.

Atölye boyunca modern iktisadın temel varsayımları karşısında İslam iktisadı yaklaşımı, İslam iktisadı metodolojisinin felsefi temelleri, İslam düşüncesinde iktisada yaklaşımlar, fıkıh usulü ve geleneksel iktisat metodolojisinin modern dünyaya uyarlanması ve uygulanması, İslam iktisadında fıkıh ve iktisadın bütünsel kullanımı, güncel metodoloji tartışmaları, teori-uygulama ve politika ilişkisi gibi konularda tebliğler sunulmuştur.

Üç gün süren, bir panel ve sekiz oturumun gerçekleştiği 6. İslam İktisadı Atölyesi'nde akademisyenler İslam iktisadının bir sosyal

bilim olduğu ve İslam'ın temel metinlerinden beslenerek insanların refahını sağlama amacı güttüğü konusunda birleşerek özgün bir ekonomik sistem olduğunu ifade ettiler.

Atölyede tebliğ sunan bilim insanları İslam iktisadının metodolojisi ilgili çalışmaların artırılarak devam etmesi gerektiğine vurgu yaptı. Oturumlarda İslam iktisadının sadece Müslümanlara değil tüm insanlara hitap ettiği kaydedildi.

6. İslam İktisadı Atölyesi'nde sunulan tebliğler önceki beş atölyede olduğu gibi İktisat Yayınları tarafından kitap haline getirilecek.

7. İSLAM İKTİSADI ATÖLYESİNİN KONUSU: PARA

İKAM'ın düzenlediği 7. İslam İktisadı Atölyesi, 5-7 Nisan 2019 tarihlerinde "İslam İktisadında Para" başlığı ile İLEM ve İGİAD ve Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi işbirliğinde İstanbul'da gerçekleştirilecek.

İslam iktisadının temel tartışma konularından birisi olan modern para sisteminin ele alınacağı atölyede İslam iktisadında para konusunun bütün yönleriyle ele alınması ve güncel sorunlara çözüm üretilen müzakereler gerçekleşmesi hedefleniyor.

İSLAM İKTİSADI ÖDÜLLERİ SAHİPLERİNİ BULDU

Türkiye’de ilk kez İKAM tarafından verilen İslam İktisadı Ödülleri; İslam İktisadı Araştırma Ödülü, İslam İktisadı Uygulama Ödülü ve İslam İktisadına Katkı Ödülü olmak üzere üç dalda her yıl düzenli olarak verilmektedir.

İslam İktisadı Araştırma Ödülü

İslam iktisadı alanında yaptığı çalışmaların ışığında, 2018 yılı için İslam İktisadı Araştırma Ödülü Prof. Dr. Cengiz Kallek’e verildi. *İslam İktisat Düşüncesi Tarihi, Sosyal Servet: İslam’da Yönetim-Piyasa İlişkisi ve Asr’i Saadet’te Yönetim-Piyasa İlişkisi* kitapları ile İslam iktisadına yaptığı önemli katkılar için Kallek ödüle layık görüldü.

İslam İktisadı Uygulama Ödülü

İslam İktisadı Uygulama Ödülü ise İslam iktisadının herkes için refahı sağlamak ve yoksulluğu bitirmek gayesi taşıyan ilkesiyle yola çıkan ve uygulamaya yönelik faaliyetleri olan Akhuwat Islamic Microfinance kuruluşuna verildi. Ödül, kuruluşun kurucusu ve başkanı Muhammed Emced Sakib'e takdim edildi.

İslam İktisadına Katkı Ödülü

Yarım asrı aşkın süredir gerek danışmanlık faaliyetleri gerekse de ilmi çalışmalarıyla İslam iktisadının uygulanması yönünde gerekli olan fıkhi açıklamaları gerçekleştirdiğini ve bu alanın akademide kalmayarak uygulamaya aktarılmasında önemli roller üstlendiğini için İslam İktisadına Katkı Ödülü Prof. Dr. Hayrettin Karaman'a verildi.

İSLAM İKTİSADINDA EMEK ÇALIŞTAYI

İKAM tarafından düzenlenen “İslam İktisadında Emek” çalıştayında Kırklareli Üniversitesi’nden Dr. Öğr. Üyesi Taha Eğri ve İstanbul Teknik Üniversitesi’nden Nursena Sağır “Asgari Ücret, İşsizlik ve Büyüme İlişkisi” ve İstanbul Üniversitesi’nden Prof. Dr. Sayım Yorgun ise “İslam Ülkelerinde Sendikal

Haklar ve Yaşanan Sorunlar” başlıklı çalışmalarını sundular. Çalıştay iki ayrı oturumda 40 uzmanın katılımı ile gerçekleşti. Çalıştayda sunulan her iki araştırma da İKAM tarafından rapor olarak yayımlanacaktır.

İSLAM İKTİSADINDA SİGORTA ÇALIŞTAYI

Katılım Sigortacılığı Derneği KATSİDER işbirliği ile 1 Aralık 2018’de İKAM merkezinde düzenlenen çalıştayda, Marmara Üniversitesinden Prof. Dr. Hasan Hacak “Tekafül Sisteminin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi” ve Sakarya Üniversitesinden Dr. Öğr. Üyesi Ha-

kan Aslan ise “Dünyada ve Türkiye’de Tekâfülün Güncel Durumu” başlıklı araştırmalarını sundular. Sunulan tebliğler alanında uzman akademisyenler tarafından müzakere edilmiştir. Çalıştayda sunulan araştırmalar İKAM tarafından rapor olarak yayımlanacaktır.

İHTİSAS PROGRAMI

İKAM, İslam İktisadı alanını genişleterek daha çok nitelikli insanın ilgisini çekmek ve yeni araştırmacılar yetiştirmek için İLEM İhtisas programı bünyesinde dönemlik dersler açmaktadır.

Programda yer alan dersler, katılımcıların daha hususi alanlarda derinlemesine okumalar ve analizler yapmasını mümkün

kılacak muhtevalara sahiptir. Eleştirel bir bakış kazandırmak ve neticesinde nitelikli birikimlerin vücuda gelmesini sağlamak bu derslerin başlıca gayesidir.

Atölyeler ise, mevcut ilmi birikimi günümüz şartlarında derinlemesine analiz edebilme ve buna müteakip nitelikli ürünler ortaya koyabilmeyi amaçlamaktadır.

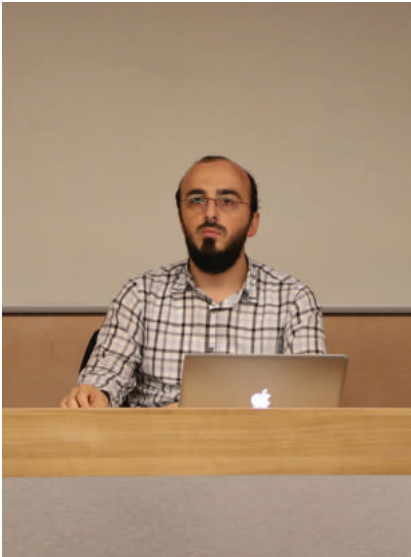
2018 yılı içerisinde düzenlenen dersler ve okuma grupları aşağıdaki gibidir:

Zeyneb Hafsa Orhan
İslam İktisadı Temelleri Üzerine
Tartışmalar

Faruk Bal
Hz. Peygamber ve Dört Halife
Döneminde İktisadi Kurumlar

Zeyneb Hafsa Orhan
İslam İktisadı Çalışmaları
Atölyesi

İsa Yılmaz
İslami Finansın Politik Ekonomisi

YOĞUNLAŞTIRILMIŞ DERSLER

Yıl içerisinde alanında uzman hocalar tarafından, özel konular etrafında yoğunlaştırılmış dersler tüm gün süren bir program ile gerçekleştirilerek, araştırmacıların belirli meselelere odaklanarak bilgi düzeylerinin artırılması amaçlanmaktadır.

İKAM yoğun dersleri bir gün sürmekte ve ders sonunda katılımcılara sertifika takdim edilmektedir.

İslam İktisadında Sigorta Hasan Hacak

“İslam İktisadında Sigorta” yoğun dersi 5 Mayıs 2018’ de Prof. Dr. Hasan Hacak tarafından gerçekleştirilmiştir. Geçmişten günümüze İslam iktisadı alanında önemli bir yer teşkil eden sigorta konusunun ele alındığı derste İslam iktisadında risk paylaşımı, sigorta kavramının İslam’daki ilk temsilci kurumları ve İslam iktisadı alanında sigortanın tarihteki ve günümüzdeki gelişimi üzerinde duruldu.

İslam Dünyasında Vakıf Müessesesi Hamdi Çilingir

“İslam Dünyasında Vakıf Müessesesi” yoğun dersi 15 Eylül 2018’te Hamdi Çilingir tarafından verildi. Vakıf, uzun asırlardan beri İslam dünyasında çok büyük önem kazanmış, içtimaî ve iktisadî hayat üzerinde derin tesirler yapmış dinî, hukukî bir müessesedir. Bu derste İslam dünyasında vakfın doğuşu ve gelişimi, Osmanlı vakıf sistemi, Osmanlı para vakıfları konuları üzerinde duruldu.

Sistem Dinamikleri Fatih Furkan Akosman

“Sistem Dinamikleri” dersi 6-7 Temmuz 2018 tarihlerinde Fatih Furkan Akosman tarafından gerçekleştirildi. Nüfus, ekoloji, endüstri mühendisliği ve iktisat gibi çalışma alanlarında kullanılan bu yöntem, özellikle 2008 finansal krizinden sonra iktisadi uygulamaları ile geliştirilerek ekonomik modelleme teknikleri arasında yerini almaya başlamıştır. Yoğun ders kapsamında iktisat literatüründe uygulama alanı bulan sistem dinamikleri yönteminin temel esasları ve özellikleri katılımcılara uygulamalı olarak gösterildi.

İSLAM İKTİSADI BİBLİYOGRAFYASI

İslam iktisadı alanında son kırk yılda yayınlanan makaleler, dergiler ve kitaplarla ciddi bir birikim oluşmuştur. İslam iktisadı alanı ilerleme ve genişlemeye devam ederken alanda bazı sorunlarla karşılaşılmıştır. Dergiler yayın standardını yükseltmiş ve alan genişledikçe yapılan çalışmalar yetersiz hâle gelmeye başlamıştır. Yapılan araştırmalarda güncel eserler haricinde aranan eserleri bulmak zorlaşmıştır. Bu durum yeni çalışmaların üretilmesini de zorlaştırmıştır.

Araştırmacı ve akademisyenlere İslami iktisadı alanında yeni çalışmalar üretmesi için zengin içerikli bir ortam sağlamayı kendisine gaye edinen İKAM, bu çerçevede mevcut çalışmaların açıklamalı bir bibliyografyasını alandaki araştırmacıların hizmetine sunmaktadır. Bu çerçevede oluşturulan online veri tabanı, özellikle 1970'lerin ortasından günümüze kadar yayınlanmış olan literatürün büyük bir kısmını içermektedir. Bibliyografyaya eklenen kaynaklar arasında kitap, kitap bölümleri, dergi makaleleri, raporlar, konferans bildirileri ve tezler bulunmaktadır.

Yaklaşık

8000 Eser

3644 Makale

1978 Kitap

712 Kitap Bölümü

1500'den Fazla Eser

2 Dilde Kullanım Seçeneği

3 Dilde Eser

biblio.ikam.org.tr

İKTİSAT YAYINLARI

İktisat Yayınları; "İslam iktisadı" düşüncesinin külli bir şekilde inşası için yetkin fikir ve teorilerin üretilmesini teşvik etmeyi ve yeni çalışmalara zemin oluşturmayı amaçlayan İKAM ve hazırladığı nitelikli ve özgün çalışmalarla yayın hayatına devam eden Nobel Akademik Yayıncılık ile birlikte alanda eksikliği hissedilen kaynak ihtiyacını karşılamak üzere kuruldu.

İktisat Yayınları yayımladığı telif ve tercüme eserlerle Türkiye'de artan araştırma ve eğitim faaliyetlerine katkı sağlıyor. 2018 yılı sonuna kadar yayımlanan 25 eser ile İslam iktisadı ile ilgili geniş çaplı bir külliyat oluşturuldu. 2021 yılı sonuna kadar 60 kitabın yayımlanması hedefleniyor.

iktisat yayınlari

Gazâlî, Adalet ve Sosyal Adalet Kitabı Geniş Bir Katılımla Müzakere Edildi

Sabri Orman'ın kaleme aldığı Gazâlî, Adalet ve Sosyal Adalet kitap tanıtım toplantısı 9 Haziran 2018'te İKAM'ın ev sahipliğinde yoğun bir katılımı gerçekleşti. Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Özvar ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. Lütfi Sunar'ın müzakereci olduğu programa Prof. Dr. Murteza Bedir, Prof. Dr. Necdet Şensoy, Prof. Dr. Nihat Erdoğmuş, Prof. Dr. Ahmet Faruk Aysan, Doç. Dr. Necmettin Kızılkaya ve alanın ilgilileri katıldı. Kitap fikrinin oluşumunu ve yazım sürecindeki deneyimlerini dinleyicilerle paylaşan Orman, program sonrasında kitabını katılımcılar için imzaladı.

Zafar İqbal ve Abdul Azim İslahi İKAM'daydı

İKAM Kitap Müzakereleri'nde İslam iktisadında öncü çalışmaları bulunan Zafar İqbal ve Abdul Azim İslahi 10 Aralık 2018 tarihinde İKAM merkezde ağırlandı. İktisat Yayınları tarafından Türkçe literatüre kitapları kazandırılan Zafar İqbal kitabı 'Adalet: İslami ve Batılı Perspektifler' üzerine, Abdul Azim İslahi ise İslam iktisat tarihi alanında

yapmış olduğu çalışmaları merkeze alarak konuşmasını gerçekleştirdi. Zeyneb Hafsa Orhan'ın moderatörlüğünü yaptığı programa çok sayıda öğrenci, akademisyen ve alanın ilgilileri katıldı. Programda, yazarlar kitaplarının oluşumu ve yazım sürecindeki deneyimlerini dinleyicilerle paylaştı.

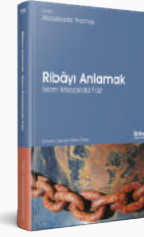
İslam İktisadını Yeniden Düşünmek

Ed.: Taha Eğri,
Necmettin Kızılkaya,
Oğuz Karasu

İslam İktisadının Fikhi İlkeleri

S.M. Hasanuzzaman

Ribâyı Anlamak İslam İktisadında Faiz

Ed.: Abdulkader Thomas

İslam İktisadı ve Piyasa

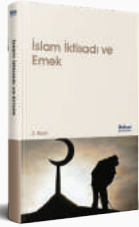
Müslümanların İktisadi Düşünce ve Analize Katkıları

Abdul Azim Islahi

Finans Teorisini Yeniden Düşünmek

Mehmet Sarac

İslam İktisadı ve Emek

İslam İktisat Düşüncesi ve Kurumları (16. Yüzyıl)

Abdul Azim Islahi

Vakıfa Amaç Haneî Vakıf Hukuku Çerçevesinde Bir Araştırma

Hamdi Cilingir

İslam İktisadında Sosyal Adalet

Ed.: Lütfi Sunar

İslam İktisat Düşüncesinin Değişimi (18. Yüzyıl)

Abdul Azim Islahi

İktisadi Tehditler ve İslam

M. Umer Chapra

İslam İktisad Perspektifinden Faiz

Ed.: Taha Eğri,
Zeyneb Hafsa Orhan

Müslüman Arap Yazarların İktisat Düşüncesi (19. Yüzyıl)

Abdul Azim Islahi

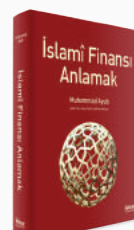
Adalet İslami ve Batılı Perspektifler

Zafar Iqbal

Gazâli: Adalet ve Sosyal Adalet

Sabri Orman

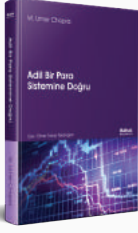
İslami Finansı Anlamak

Muhammad Ayub

Mısır'da Ordu ve Ekonomi

Taha Eğri

İslam İktisadının Fikhi İlkeleri

S.M. Hasanuzzaman

İslam İktisadının Meseleleri

Muhammad Akram Khan

Ekonomide Devletin Rolü

Mohammd Nejatullah Siddiqi

İslam İktisadına Giriş

Ali Muhyiddin Karadağ

İktisadın Geleceği

M. Umer Chapra

İslam İktisadı Üzerine Söyleşiler

Ed.:
Fatih Savaşan
Süleyman Kaya
Şakir Gormüş
Fatih Yardımcıoğlu

Zekâtın Kurumsallaşması

Mervan Selçuk, Şakir Gormüş

25

Kitap
yayımlandı

15

Kitap
yayıma
hazırlanıyor

TURKISH JOURNAL OF ISLAMIC ECONOMICS

TUJİSE, İslam iktisadı ve finansının her boyutundan araştırmaları, tarihini, teorik temellerini, Fıkıh ile ilgisini, uygulanabilir araşlarını ve uygulamalarını bir araya getirme konusunda çalışmalar yapan ve bu çalışmaları yayımlayan hakemli bir dergidir.

İslam iktisadının göze çarpan, deneyimli akademisyenleri ile gelecek vadeden araş-

tırmacılarına yan yana olabilecekleri bir araştırma platformu sağlayan TUJİSE, İKAM tarafından yılda iki kez yayımlanmaktadır. Yoğun ilgi gören dergi, Emerging Sources Citation Index, Ebsco Host, Directory of Open Access Journals, Akademya Sosyal Bilimler İndeksi, Sobiad ve ResearchBib tarafından indekslenmektedir.

RAPORLAR

İKAM tarafından yıl içerisinde İslam iktisadının güncel ve tartışmalı konuları ile ilgili olarak verilere dayalı analizler yapılarak raporlar hazırlanmakta ve bu raporlar kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Yeni kavram ve kuramların geliştirilmesi, farklı uygulama

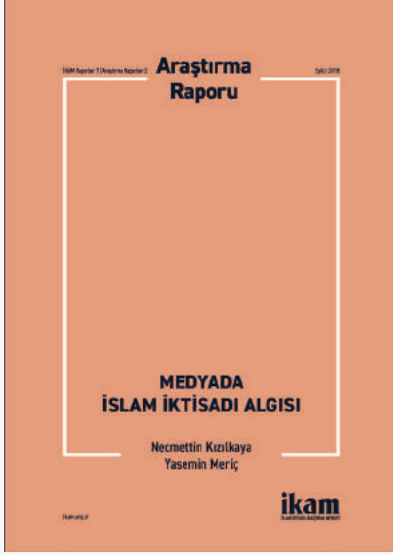
örneklerinin ortaya çıkarılması, saha araştırmaları etrafında şekillenecek araştırma ve ülke raporları kamuoyuna yönelik eserlerin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. 2018 yılında iki adet araştırma bir adet ülke raporu çıkarılmıştır.

Çağdaş İslam İktisadı Çalışmalarının Teorik Gelişimi ve Eksiklikleri

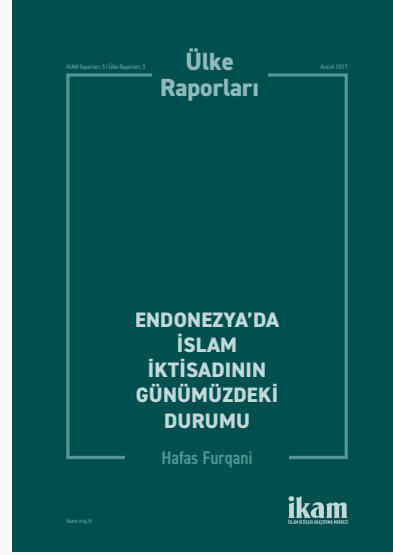
Valentino Cattelan

Valentino Cattelan tarafından hazırlanan rapor 1960-1970'lerden bu yana çağdaş İslam iktisadının gelişimini, beşeriyetin iktisadi sorunlarına İslam dinini temel alan çözümler bulmayı gaye edinen ortak araştırmalar girişimi olarak tarif etmektedir. Son yıllarda bu bilim dalı altında yapılan geniş çaplı araştırma programlarına değinen rapor, İslam iktisadı epistemolojisinin tutarlılığını değerlendirmektedir.

Medyada İslam İktisadi Algısı *Necmettin Kızılkaya, Yasemin Meriç*

İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Necmettin Kızılkaya ve Katılım Emeklilik'ten Yasemin Meriç tarafından hazırlanan rapor, toplumda İslam iktisadının nasıl algılandığını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Toplumu etkileyen en önemli araçlardan biri olan medya üzerinden yapılan araştırma kapsamında Ocak 2012- Haziran 2017 tarihleri arasında ulusal altı gazete ve altı dergiden yaklaşık 1856 haber taranmıştır. Raporla medyanın İslam iktisadına nasıl yaklaştığı ve İslam iktisadını nasıl ele aldığı irdelenmektedir.

Endonezya'da İslam İktisadının Günümüzdeki Durumu *Hafas Furqani*

Hafas Furqani tarafından hazırlanan rapor, İslam iktisadının bankacılık ve finans, zekât, vakıf, eğitim, araştırma, yayıncılık gibi farklı boyutlardaki uygulamalarının gelişimini incelemektedir. Bu bağlamda raporda, Endonezya'da gelişmekte olan İslam iktisadının tarihi, anlatıları, akımları, kurumları, araştırmaları ve politikaları farklı açılardan ele alınmaktadır.

GENÇ ARAŞTIRMACILAR TOPLULUĞU

İKAM, Türkiye’de İslam iktisadı alanında farklı üniversitelerde yüksek lisans ve doktora derecelerinde çalışma yapan genç kuşak araştırmacılar ile bir araya gelip çalışmalarını paylaşmakta ve işbirliklerini geliştirmektedir. Bu kapsamda İKAM yıl içerisinde İslam iktisadı ve finansı alanından genç araştırmacılarla 10 Şubat 2018 ve 1 Eylül 2018’de bir araya geldi. Araştırmacılara İKAM’ın amacı, projeleri ve aktiviteleriyle ilgili bilgi verilmiştir.

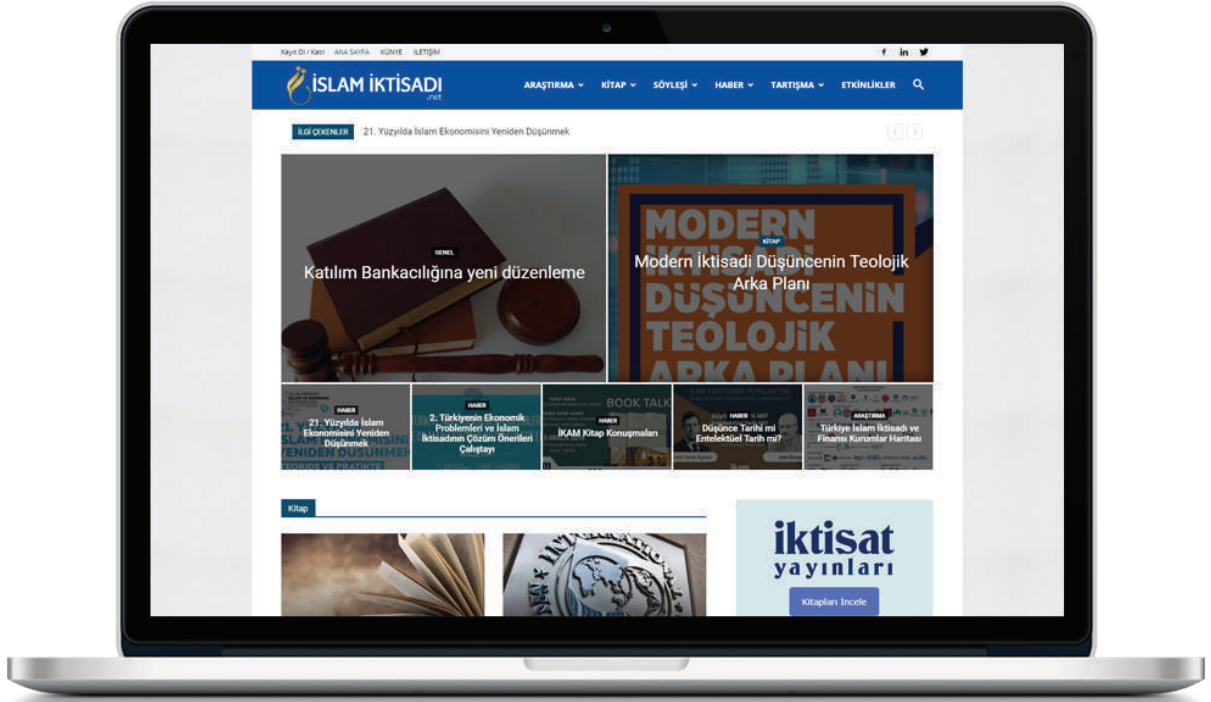
İKAM Genç Araştırmacılar Kış Kampı 28-29 Ocak 2018 tarihlerinde Darıca’da gerçekleşti. Kampa çeşitli illerden yerli ve yabancı pek çok öğrenci katıldı. Müslüman dünyanın karşılaştığı ekonomik krizleri ve sorunları tartışmak için münazara oturumlarının yanı sıra katılımcıların tanışma ve birlikte zaman geçirebilmelerini sağlayacak genel oturumlar ve sportif etkinlikler düzenlendi.

İSLAMİKTİSADI.NET

İKAM, genç araştırmacıların fikirlerini paylaşacakları ve İslam İktisadı alanındaki çalışmaların, etkinliklerin duyurulacağı islamiktisadi.net internet sitesini yayın

hayatına geçirdi. Yoğun ilgi gören sitede alandaki gelişmeler, kitaplar, araştırmalar yayınlanmakta; alanın uzmanlarıyla yapılan söyleşilere yer verilmektedir.

KURUMSAL ZİYARETLER

Yıl içerisinde İKAM'a Maruf Vakfı, INCEIF, ICIFE, Monzer Kahf ve Uludağ Üniversitesi tarafından ziyaretler gerçekleştirilmiştir. İKAM ise çeşitli temaslarda bulunmak üzere Malezya, İngiltere ve Fas'a gitmiştir.

ICIFE İKAM Ziyareti

ICIFE Malezya temsilcileri Abdul Razaq Dzuliastri ve Prof. Dr. Mustafa Omar Muhammad 19 Temmuz 2018 tarihinde İKAM'ı ziyaret etti. Ziyarete İKAM ve ICIFE arasındaki muhtemel ortaklıklar hakkında konuşulup fikirler sunuldu.

Maruf Vakfı İKAM Ziyareti

İslam iktisadı alanında önemli çalışmalar yapan Maruf Vakfı, 13 Nisan 2018 tarihinde İKAM'a nezaket ziyaretinde bulundu. Maruf Vakfı temsilcileri görüşmede İslam iktisadında teşekkül eden kurum ve kuruluşların müşterek hareket etmelerinin imkânı ve bu alanda yapılan çalışmaların ehemmiyeti üzerinde duruldu.

İNCEİF İKAM Ziyareti

Eskander Şah başkanlığındaki INCEIF Malezya'dan üç üye 2 Kasım 2018 tarihinde İKAM'ı ziyaret etti. Ziyarette İKAM'ın amaç ve hedefleri, faaliyetleri ve kuruluşundan bugüne kadar yaptığı istisnai ilerleme hakkında bilgi verildi ve fikir alışverişinde bulunuldu.

Uludağ Üniversitesi Öğrencileri İKAM Ziyareti

Uludağ Üniversitesi'nden bir grup öğrenci 15 Şubat 2018 tarihinde İKAM'ı ziyaret ederek çalışmalar hakkında bilgi aldı. Görüşmede, kurumun çalışmaları hakkında bilgi verilmiş ve İKAM'ın bugüne kadar yaptığı etkinliklerden ve yayımladığı çalışmalardan söz edildi.

Monzer Kahf İKAM Ziyareti

İslam iktisadı ve finansı alanına katkılarıyla tanınan önemli İslam iktisatçısı Prof. Dr. Monzer Kahf, 4 Ocak 2018 'de İKAM'ı ziyaret etti. Bu önemli konuğa, İKAM'ın başlangıcı, amaç ve hedefleri, faaliyetleri ve kuruluşunun bir yılı içinde yaptığı istisnai ilerleme hakkında bilgi verildi.

İKAM'dan Albaraka Türk Katılım Bankası'na Teşekkür Ziyareti

İKAM, 6. İslam İktisadı Atölyesi'ne verdiği desteklerden dolayı Albaraka Türk Katılım Bankası'na teşekkür ziyaretinde bulundu. İKAM heyetini Albaraka Türk Katılım Bankası Stratejik Planlama Müdürü Osman Çelebi ve Genel Müdür Melikşah Utku karşıladı. Görüşmede İKAM ve Albaraka Türk arasında karşılıklı işbirliği imkânlarının geliştirilmesi, İKAM'ın faaliyetleri, İslam İktisadı Atölyesi çalışmaları ve İktisat Yayınlarının gelecek faaliyetleri hakkında konuşuldu.

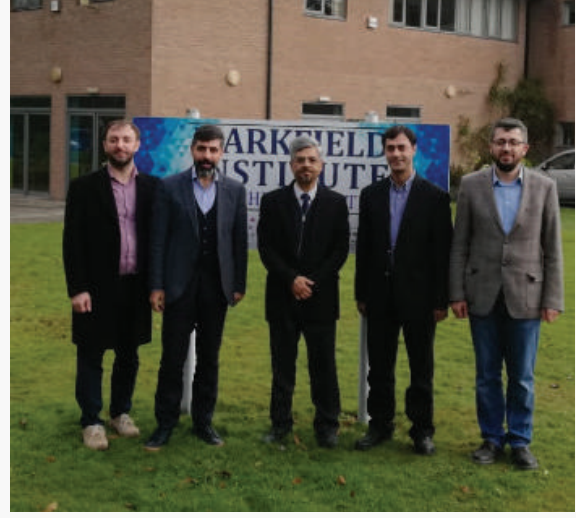

Malezya'da İslam İktisadı Temasları Devam Ediyor

İKAM Yürütme Kurulu Üyesi, Doç. Dr. Necmettin Kızılkaya, 25- 29 Mayıs 2018 tarihlerinde Malezya'daki İslam İktisadı ve finansı alanında çalışmalar yürüten önemli organizasyonları, kurumları ve üniversite bölümlerini ziyaret etti. Bunlar arasında IIUM, ICIFE, INCEIF, ISRA ve KENMS departmanı yer aldı. Ziyaretlerde İKAM ve ICIFE'nin mevcut projeleri ve bunların aralarında gelecekteki işbirliği potansiyeli hakkında istişarelerde bulunuldu.

İngiltere’de İslam İktisadı Merkezleri Ziyaret Edildi

İKAM temsilcileri 08- 10 Aralık 2018 tarihlerinde İngiltere’de İslam iktisadı ve finansı alanında çalışmalar yürüten önemli organizasyonları, kurumları ve üniversite bölümlerini ziyaret etti. Bunlar arasında Durham University, Leicester Islamic Foundation Markfield Enstitüsü ve University of Bolton Centre for Islamic Finance yer aldı. Bu ziyaret sırasında temsilcilerimiz İKAM’ın ortaya çıkışı, amaçları, hedefleri ve etkinlikleri hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Görüşmelerde temsilciler yapısal tartışmalar, fikir alışverişinde bulunurken ortak hedefler paylaşan kurumlar arasındaki benzer ziyaretlerin sürekliliği konusunda temenniler belirtildi.

Fas’ta İslam İktisadı Merkezleri Temasları

İKAM Başkanı Lütfi Sunar ve İLKE Mütevelli Heyeti Üyesi Hüseyin Akkuş, 20-25 Aralık 2018 tarihleri arasında Fas’ı ziyaret ederek İslam iktisadı alanında faaliyet gösteren kurumlarla görüşmeler yapmıştır. İKAM Heyeti, Rabat’ta Kral V. Muhammed Üniversitesi’nde çeşitli toplantılara katılmış ve bu üniversitede çalışmalar yürüten akademisyen Ömer El Kettani’nin rehberliğinde İslam iktisadı alanında çalışan akademisyenlerle bir araya gelmiştir.

MEDYADA İSLAM İKTİSADI ALGISI MÜZAKERE TOPLANTISI

İKAM İktisadi ve Ticari Yaşam Uygulamaları İstişare Toplantısı 14 Temmuz 2018'te İKAM'ın ev sahipliğinde yoğun bir katılımı gerçekleştirildi. Toplantıya iş yaşamı içerisinden ve çeşitli sivil toplum kurumlarından ilgili kişiler katıldı. Toplantıda ekonomide faizsiz model uygulamaları, ticari hayatta erdemlilik, iş ahlakı, İslam iktisadı-

nın ticari hayatta daha yaygın kullanılması gibi konular üzerinde konuşuldu. Program katılımcıların İKAM'a iktisadi ve ticari yaşam uygulamaları üzerinde durması, teori ve pratiği bir araya getirerek alanda faaliyetleri çeşitlendirmesi için temennilerde bulunmasıyla sona erdi.

İLMİ TARTIŞMA TOPLANTISI

İKAM “Düşünce Tarihi mi? Entelektüel Tarih mi?” konusu çevresinde Marmara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Erol Özvar ve İstanbul Şehir Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ahmet Faruk Aysan ile 15 Aralık 2018 tarihinde İlmî Tartışma Toplantısı gerçekleştirdi.

Özvar ve Aysan tartışma konusuyla ilgili görüşlerini belirterek İslam iktisadı tarihinin geleneksel ve entelektüel yönlerini iktisadi düşünürlerinin benimsediği politikalar ile anlamlandırarak bu konuda nasıl çalışmalı, hangi kaynaklardan yararlanmalı ve geçmişte olan ve olması gereken düşüncenin hangi boyutlarda ele alındığı günümüzde ne derece etkili olabileceği hususunda ince görüşleri ile tavsiyelerde bulundu. Dinleyicilerin soru, görüş ve eleştirel katkıları tartışma konusu genişlik kazandı.

İKTİSADİ VE TİCARİ YAŞAM UYGULAMALARI İSTİŞARE TOPLANTISI

İKAM İktisadi ve Ticari Yaşam Uygulamaları İstişare Toplantısı 14 Temmuz 2018’te İKAM’ın ev sahipliğinde yoğun bir katılımı gerçekleştirildi. Toplantıya iş yaşamı içerisinden ve çeşitli sivil toplum kurumlarından ilgili kişiler katıldı. Toplantıda ekonomide faizsiz model uygulamaları, ticari hayatta erdemlilik, iş ahlakı, İslam iktisadı-

nın ticari hayatta daha yaygın kullanılması gibi konular üzerinde konuşuldu. Program katılımcıların İKAM’a iktisadi ve ticari yaşam uygulamaları üzerinde durması, teori ve pratiği bir araya getirerek alanda faaliyetleri çeşitlendirmesi için temennilerde bulunmasıyla sona erdi.

SUNUMLAR

İKAM sunumlarında nitelikli tezler sunulmakta, ortaya çıkan paylaşım ile yeni çalışmaların kapısı aralanmaktadır. İslam iktisadı alanında çalışan akademisyenlerin tezlerini dernek merkezinde seçkin dinleyici topluluklarına sunmalarına imkan tanıyan İKAM'da 2018'de iki sunum gerçekleştirilmiştir.

İslam Ahlak Ekonomisi Üzerine: Kalkıncı Vaatler, Finansallaşma Yanılığısı ve Metodolojik Açmazlar

İsa Yılmaz

İlk sunum "İslam Ahlak Ekonomisi Üzerine: Kalkıncı Vaatler, Finansallaşma Yanılığısı ve Metodolojik Açmazlar" başlığıyla İsa Yılmaz tarafından 29 Eylül 2018 tarihinde ger-

çekleştirildi. İslam iktisadını piyasa ekonomisi anlayışından öte bir ahlak ekonomisi olarak ele almayı hedefleyen sunumda İslami bankacılığın etkisinin sistematik olarak hissedildiği ekonomilerde İslami bankacılığın ekonomik kalkınmaya olan potansiyel etkisi teorik ve ampirik çalışma ile değerlendirilmiştir. Yılmaz, sonrasında ise sosyal başarısızlığın sebepleri üzerine yoğunlaşmıştır.

Zekât Politikası: Ekonomi-Politik Bir Yaklaşım

Melih Turan

Tez sunumlarının ikincisi Melih Turan tarafından “Zekât Politikası: Ekonomi-Politik Bir Yaklaşım” ismiyle 10 Kasım 2018 tarihinde İKAM’da gerçekleşti. Alana dair geniş bilgiler veren Turan, zekât ilkesinin hem

İslam toplumları hem de tüm insanlık için sosyo-ekonomik adaleti sağlayacak kuşatıcı özellikleri olan bir kaide olduğunu belirtti. İslam iktisadının ilkeleri çerçevesinde zekâtın hem kuramsal hem de kurumsal yapısı tarihi ve mevcut kaynaklara birlikte işlenerek uygulanabilir zekât politikaları müzakere edildi.

İKAM YÜRÜTME KURULU YENİ ÜYELERLE GÜÇLENDİ

İslam iktisadı alanında faaliyetlerine hız kesmeden devam eden İKAM'ın Yürütme Kurulu'na 2018 yılında İGİAD üyesi Şükrü Alkan ve Ömer Bedrettin Çiçek katılmıştır.

Alkan, Alkan Tekstil kurucu genel müdürü olarak çalışmalarını sürdürürken; Çiçek, kurucusu olduğu matbaa işletmesinde yönetici olarak çalışmaktadır.

Şükrü Alkan

Ömer Bedrettin Çiçek

İKAM DANIŞMA KURULU TOPLANTILARI

İKAM Danışma Kurulu Toplantısı 5 Mayıs 2018 tarihinde İKAM'da gerçekleşti. İKAM'ın 2017 faaliyetleri hakkında İKAM Başkanı Lütfi Sunar'ın katılımcılara bilgi verdiği toplantıda 2019 İslam İktisadı Atölyesi konusu için katılımcılardan fikir alınmıştır.

Toplantıya İKAM Yürütme Kurulu üyeleri, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan, Merkez Bankası Meclis Üyesi Prof. Dr. Sabri Orman, İstan-

bul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İ. Güran Yumuşak, İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz Kallek, İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nden Doç. Dr. Murat Taşdemir, Albaraka Türk Katılım Bankası Danışmanı Temel Hazıroğlu, Sakarya Üniversitesinden Doç. Dr. Süleyman Kaya, Prof. Dr. Mahmut Bilen ve Prof. Dr. Şakir Görmüş katıldı.

İkinci toplantı ise 1 Aralık 2018 tarihinde İKAM'da gerçekleşmiştir. Toplantıda Türkiye'de İslam iktisadi alanındaki gelişmeler değerlendirilerek alanda reel sektör uygulamalarına yönelik açılımların neler olabileceği ve 2019 yılında verilecek İslam İktisadi Ödülleri Komitesinin kurulması müzakere edilmiştir.

Toplantıya İKAM Yürütme Kurulu üyeleri, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan, Erciyes Üniversitesi'nden Ekrem Erdem, İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Erkan Erdemir, KTO Karatay Üniversitesi'nden Hamdi

Döndüren, Merkez Bankası Meclis Üyesi Prof. Dr. Sabri Orman, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İ. Güran Yumuşak, İstanbul Şehir Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cengiz Kallek, İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nden Doç. Dr. Murat Taşdemir, İstanbul Üniversitesi'nden Doç. Dr. Mehmet Saraç, Albaraka Türk Katılım Bankası Danışmanı Temel Hazıroğlu, Prof. Dr. Necdet Şensoy ve İstanbul Üniversitesi'nden Prof. Dr. Servet Bayındır katıldı.

BASIN YANSIMALARI

İslam İktisadi Atölyesi Gerçekleştirildi

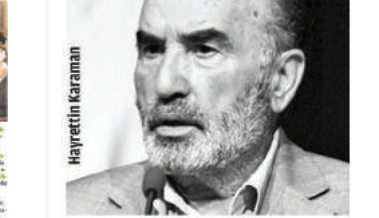

İslam İktisadi Tüm İnsanların Refahını Amaçlıyor

6. İslam İktisadi Atölyesi Gerçekleştirildi

İKAM, İGİAD ve İLEM tarafından düzenlenen 6. İslam İktisadi Atölyesi İstanbul'da gerçekleştirildi. Atölyede, İslam İktisadının metodolojisi üzerine tartışmalar yapıldı. Atölyeye, İslam İktisadının metodolojisi üzerine tartışmalar yapıldı. Atölyeye, İslam İktisadının metodolojisi üzerine tartışmalar yapıldı.

İlk İslam İktisadi Ödülü Hayrettin Karaman'ın

İslam İktisadi Araştırmaları Merkezi (İKAM) Türkiye'de ilk defa İslam İktisadi alanında ödül verdi. İKAM'dan yapılan açıklamaya göre, İKAM'ın Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD) ve İlimi Etüdler Derneği (İLEM) ile birlikte düzenlediği İstanbul Üniversitesi İslam Ekonomisi ve Finans Uygulama Merkezi'nin (İSİFAM) ev sahipliğinde gerçekleştirilen 6. İslam İktisadi Atölyesi İstanbul Üniversitesi'nde yapıldı. Bu yıl ilk defa verilen İslam İktisadi Ödülleri de programda sahiplerini buldu. İslam İktisadi Ödülleri Takdim Töreni'ne TLKE Yürütme Kurulu Başkanı Lütfi Sunar, İGİAD Başkanı Ayhan Karahan, İSİFAM Müdürü Mehmet Sarac ve İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Sedat Murat gibi isimler akademisyenler, araştırmacılar ve STK'ların temsilcileri katıldı. Programda, 2018 İslam İktisadi Ödülleri takdim edildi. İslam İktisadi Araştırma Ödülüne Prof. Dr. Cengiz Kallek, Uygulama Ödülüne Pakistan'da İslami esaslara göre mikro kredi veren Akhwat Islamic Microfinance isimli kuruluşü layık görüldü. İslam İktisadına Katkı Ödülü ise Prof. Dr. Hayrettin Karaman'a verildi.

ikam

İSLAM İKTİSADI ARAŞTIRMA MERKEZİ

Aziz Mahmut Hüdayi Mah.
Türbekapısı Sk. No:13
34672 Üsküdar/İstanbul
☎ +90 216 532 63 70
☎ +90 216 532 63 71

🌐 ikam.org.tr
✉ bilgi@ikam.org.tr
f ikamorgtr
t ikamorgtr

TUJISE
Turkish Journal of
Islamic Economics

iktisat
yayınları

İSLAM İKTİSADI
.net

7. İSLAM
İKTİSADI
ATÖLYESİ

İLKE
İlim kültür eğitim derneği

İGİAD
İslam İktisadi Araştırma ve Uygulama Merkezi

ilem
İlimi etadiler derneği

YEKDER
YAKINIKI İHTİSAP VE KÜLTÜR ENERJİSİ

f t y
ilkedernegi